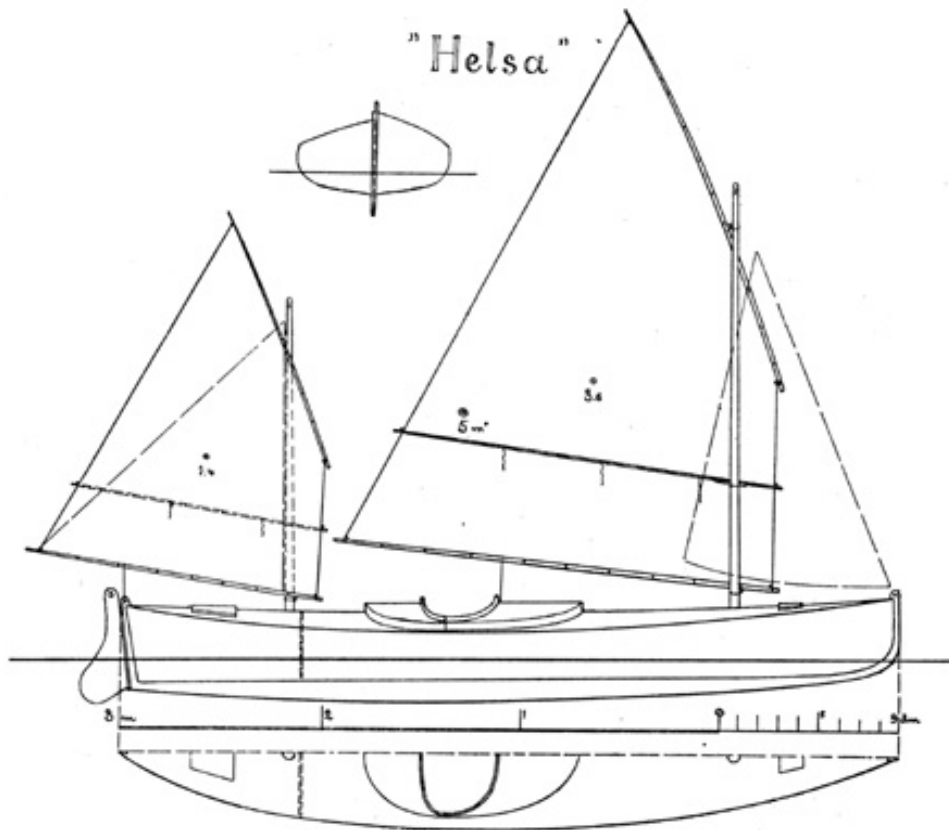

Helsa, Sveriges äldsta segelkanot

"Under andra årgången af gamla Tidning för Idrott framställdes från flera håll önskan om ritning till en för våra förhållanden lämpad långfärdskanot, och en sådan infördes äfven i tidningen, efter hvilken hundradetals blifvit byggda. Det första beställde jag vid Långholmsvarvet, för att föregå med godt exempel, och det var "Helsa". Hon byggdes våren 1882 af ek till stälfvar, mahogny till däck och 6 mm Canadagran till bordläggning på klink, kostade klar från varvet 225 kr och fullt utrustad 322 kr." skriver Carl E. Smith i "Mina båtar och kanoter" 1910.

Efter ingående försök och alla slags experiment säljer han kanoten samma höst till en entusiast och förlorar henne ur sikte.

Kring 1975 kom jag i kontakt med FKI och började intressera mig för segelkanoter och deras historia. På den vägen tipsade mig Stefan "Bokis" Andersson att det skulle ligga en gammal segelkanot under en presenning på Lidingö. Jag letade rätt på den och köpte omgående den eländiga brädhögen för hundra kronor. Jag hade inte mer på mig.

Båten kunde tack vare C. S:th's beskrivning identifieras till "Helsa". Nu vidtog ett omfattande renoveringsarbete i mitt vardagsrum. Alla lösa delar saknades, sex bord i botten var sönderslagna och det tunna däckets var spräckt. Efter tvåhundra timmars arbete var "Helsa" åter segelklar.

De förre ägaren hade sagt att "Helsa" seglade illa. C. S:th hade själv dokumenterat något annat. Jag ville ta reda på hur egentligen låg till med det. Självklart seglar hon inte som en nutida syster. Tar man dock i beaktan den kunskap om aero- och hydrodynamik som fanns när hon byggdes, anser jag att hon seglar bra. Tack vare sin stora segelyta och närheten till vattnet kan jag få mycket seglingsupplevelse. Självklart kräver hon sin man för att komma till sin rätt.

I samma vatten, Saxarfjärden, som C. S:th själv klockade "Helsa" till 5,43 knop i medeltal, kunde jag själv konstatera att kanoten fortfarande hade kapacitet ett sekel senare.

"Helsa" pryder fortfarande mitt vardagsrum med glans när hon inte är ute och seglar.

Vaxholm den 21 april 2004

Jürgen Sass

